

Druhá francouzská stopa v oblasti výplatních strojů a otisků u nás doposud nebyla známa. Souvisí s výplatním strojem švýcarského inventora firmy FRAMA, který byl uveden do zkušebního provozu na pražské poště PRAHA 5. Předmětný stroj vznikl v projekci prvního výrobce automatů na výdej automatových známek na světě, ale výroby se ujala firma SATMAN ve městě Le Lude (departement Sarthe u velkého a známého města Le Mans). Tato firma ve svém provozu vyráběla též stroje pro firmu SATAS (ta zmizela ze světa, neboť splynula s firmou NEOPOST) a nověji i pro NEOPOST.

Tento stroj vzniklý na základě švýcarského vynálezu firmy FRAMA a výroby francouzské firmy SATMAN byl ve zkušebním provozu od **19. 8. 1980 až do začátku února 1981 (můj poslední sbírkový otisk je ze dne 2. 2. 1981)**. V literatuře se uvádějí i pozdější data celistvosti - **9. - 14. 2. 1981. Stroj byl zapůjčen výrobcem. Vydával výplatní pásek s lepem. Netradiční byl ekvivalent denního razítka (upustilo se od klasického kruhu s můstky) včetně údaje o hodině podání (s přesností čtvrt hodiny automaticky nastavované - dle dokumentace, tento údaj uveden ve Věstníku ministerstva spojů č. 29 ze 17. 7. 1980)**. V literatuře se někdy uvádí, že tomu tak nebylo a časový údaj byl tištěn po 30 minutách, moje sbírka říká něco jiného, mám i datum s patnácti minutami.

Zajímavostí bylo, že v případě vynulování hodnot výplatního razítka, které bylo též netradiční a v našem provozu nové včetně uvedení názvu měny, stroj automaticky vynuloval i datum.

Při zkušebním provozu byly vyzkoušeny jak originální výplatní pásy od výrobce (bezbarvý lep), tak i krátkodobě (zatím vím jen o listopadu 1980) výplatní pásy československé výroby s nažloutlým lepem.

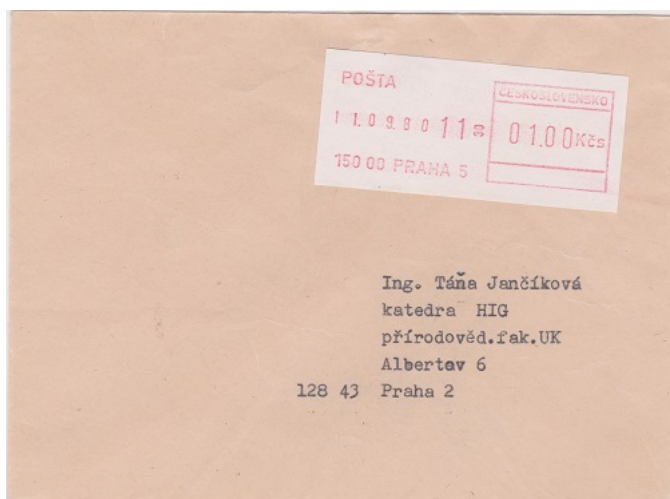
Koncem 80. let začala vyvážet i své výplatní stroje do Československa a později i do vzniklé České republiky, otázkou je, zda se na těchto strojích nepodílela i francouzská firma SATMAN či jiná. V tom má československé a české badatelství v oblasti výplatních otisků a jejich strojů menší dluh.

Doporučená literatura:

- Leiš I., Novák T., Šilhán T., Výplatní stroj Frama na poště Praha 5, Filatelie 4/2019, str.8,
- Leiš I., Československé výplatní otisky 1946 - 1992 (typologická příručka), 2. část: Výplatní otisky pošt v Československu 1946 - 1992), samonákladem Praha 2017

**11. 9. 1980**

Čas:11. 30 hod.

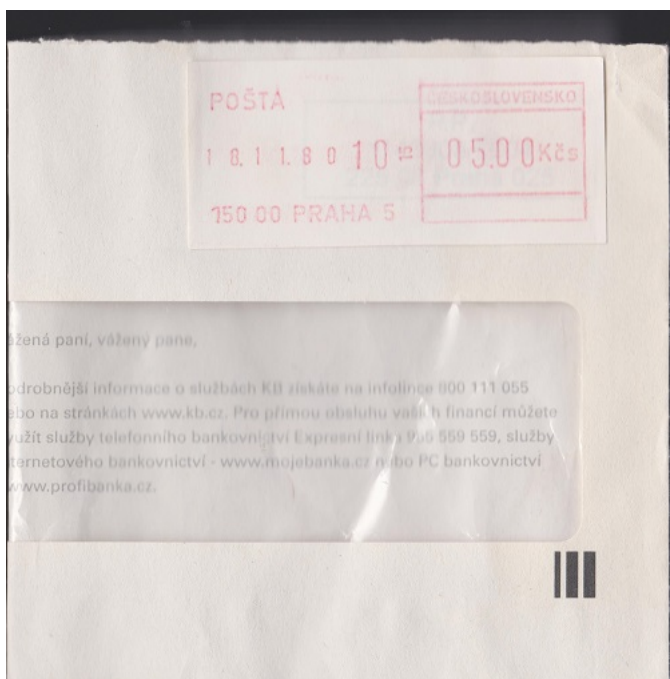


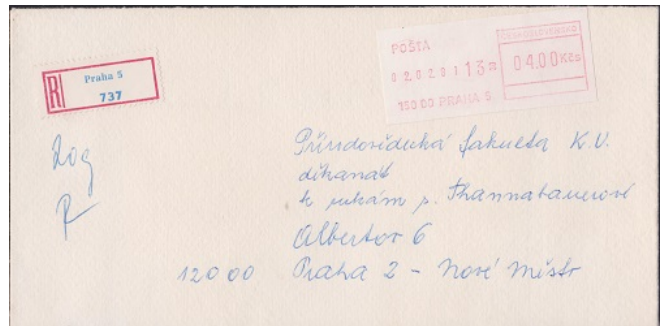
10. 11. 1980

2. 2. 1981

Čas: 11. 15 hod.  
hod.

Čas: 13. 30





## Oznámení Věstníku MS č. 29 o zkušebním provozu výplatního stroje

**FEDERÁLNEHO MINISTERSTVA SPOJOV**

**ČIASTKA 29** Bratislava 22. júla

**OBSAH:**

**Predpisy a smernice**  
119 Skúšobná prevádzka univerzálneho priehradkového stroja

**Pokyny a oznámenia**  
120 Zmena poštového obvodu

121 Zmena hodín pre verejnej priehradke Pošty Bol

**Technická normalizácia**  
Smernice pre použitie služob (príloha)

---

**PREDPISY A SMERNICE**

**119**  
**Skúšobná prevádzka univerzálneho priehradkového stroja**

V júni t. r. na Pošte Praha 5 začne skúšobná prevádzka univerzálneho priehradkového stroja firmy FRAMA. Toto zariadenie sa bude používať na úhradu výplatného všetkých druhov listových zásielok podaných pri priehradke. Po natastovaní sumy výplatného vydá stroj nálepku, na ktorej je uvedený názov podacej pošty, deň a hodina podania zásielky a výška výplatného, pozri tento vzor:

POŠTA	ČESKOSLOVENSKO
7. 11. 79 11 15	00.00 Kčs
150 00 PRAHA 5	

Odtlačok na nálepke sa vyhotoví červenou farbou a bude umiestený v pravom hornom rohu zásielky v mieste pre výplatné známky. Takto vyplatené listové zásielky sa v poštovej prevádzke budú spracúvať doterajším spôsobom. Skúšobná prevádzka univerzálneho priehradkového stroja sa ukončí 31. augustom 1980. [FMS - 9 121/80 - PN]

---

**POKYNY A OZNÁMENIA**

120

**203 38** do poštového odvodu (okresná pečiatka 203 38), O Pomôcky opravte! (ÚRS - 7350/80 - P/2)

**121**  
**Zmena hodín pre verejnej a telefónnej priehradke u Zbraslav**

v deň pracovného pokoja. Táto zmena platí dňom 1. nomenia. Príslušné pomôcky opravte (ÚRS - 7671/80 - T/1)

---

**TECHNICKÁ NORMALIZÁCIA**

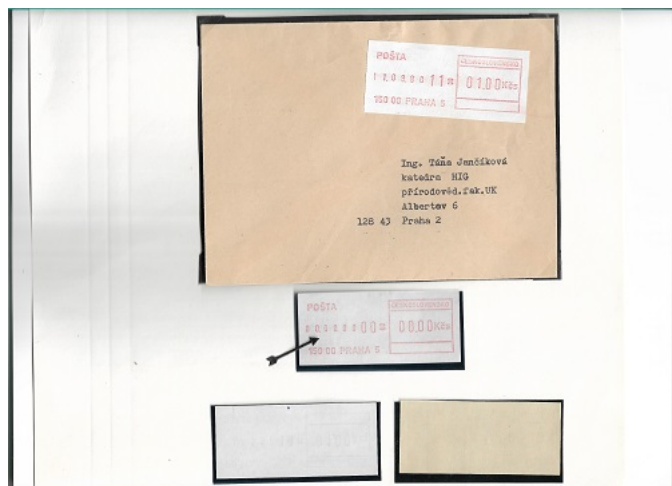
**T**  
**Technický prepis „Návod ústrední Tesla dodávka konstrukcii“**

S platnosťou od 6. júna 1980 tie v rezorte spojov technický táž telefonných ústrední Teslakej konstrukcii typu „S“, vý Tesla Liptovský Hrádok. Pred stavby ústrední a obsahuje vených postupov výstavby od denie zariadenia do prevádzky teľovi.

Predpis bude rozosielať za Ia Karlín, dokumentačné 186 37 Praha 8, pošt. prieč. 45. te tiež evidenčné číslo podklad je archivovaný.

Prehľad technickej norma

Další dokumentace:



Na závěr: Jaký byl osud tohoto stroje? Bohužel byl v únoru 1981 vrácen výrobci, který jej údajně demontoval. Stroj se nezachoval.

-